

ELŐFIZETÉS:

Egész évre... 12 kor.
Fél évre... 6 kor.
Negyed évre... 3 kor.

*

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a lap tulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasábos petit sor 20 fillér,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 50 fillér.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
60 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
könyvnyomdájában fogadtatnak
el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fill.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fill.

Előfizetési felhívás

„BÁCSKA“

XXIII. évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre
postán küldve:

Egész évre... 12 kor.
Fél évre... 6 kor.
Negyed évre... 3 kor.

Néptanítók számára:

Egész évre... 8 kor.
Fél évre... 4 kor.
Negyed évre... 2 kor.

Előfizetési pénzek Bittermann Nándor
és fia könyv- és könyvnyomdájába küldendők.

A „Bácska“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

Aratás előtt.

Péter-Pálkor megpendül a kasza, megkez-
dődik az aratás, azután egész ős elejéig a ter-
més betakarításával foglalkozó emberektől népes
a mező.

A földmíveléstügyi miniszterium most tette
közzé az első számszerű becslést az idei termés-
kilátásokról. Hozzávetőleg megítélhetjük tehát,
mit várhatunk, mi lesz a gazda egy esztendei
fáradtságának, reményének gyümölcse. A hivatalos
adatok szerint az idei termés olyan lesz, mint a
tavalyi volt, vagy tán egy csekélységgel gyön-
gőbb. Egy hét alatt sok minden történhetik ugyan,
ami a kilátásokat megromlathatja, de ha elemi cea-
pások nem sujtanak s kedvező időjárás segíti elő
a tenyészet végső kifejlődését, a gazdasági jövő
esztendőnek ugyanaz lesz az alapja, mint az idei
esztendő volt. Terem 37—38 millió mm. búzánk,
10 millió mm. rozsunk, 12 millió mm. árpa és
10 millió mm. zabunk.

A magyar föld termőerejének legkifejezőbb
jelképeül még ma is az acélos, piros buzaszemet
tekintjük. A föld jóvoltának még mindig az a
szokásos jelzése: jó buzatermő föld. Még mindig
igen sok búzánk van s a magyar gazda aggódva
lesz, hogy milyen termés lesz Amerikában, Ausztrá-

liában, Oroszországban és Romániában. S remény-
kedik, hogy ha ezekben az országokban rossz a
termés, az ő jövedelme növekedni fog; mert hisz
gazdaságának főterménye ma is a legtöbb helyütt
a buza s annak métermaásanként néhány kraj-
cárral való árkülömbözte rá nézve forintokat,
néha százakat, ezeket jelent. A buza tehát még
ma is döntő szerepet játszik a magyar mezőgaz-
daságban. Holott több mint két évtized óta tart
már a buza árdepressziója s csak egy-két kivé-
teles esztendőben, amikor meg a rossz termés
volt a nagyobbik baj, voltak „néhai“ jó buzaárak.
Nem is igen hallottunk hangokat, amelyek a gaz-
dákat javulással biztatták volna, sőt ellenkezőleg
kórusban panaszkodtak, hogy a hazai buzaterme-
lésnek mind nehezebb és nehezebb versenynyel
kell küzdeni. A búzával bevett terület pedig
ezalatt a két évtized alatt csaknem változatlan
maradt.

Ily egyoldalú mezői gazdálkodás mellett nem
csoda, ha a buzaárak alacsonyága idegessé teszi
a gazdákat. Az ideges bizakodásoknak több ízben
tanulni voltunk s amit ma agrárius tulajdonosok mon-
danak, nem egyéb ez idegesség tüneteinel.

Hát az bizonyos, hogy nincs magyar ember,
nincs magyar politikus, akit közömbösen hagy-
hatna az, hogy az ország lakosságának túlnyomó
része keservesen érzi a buza árának hanyatlását.
Nem is állította soha senki, hogy az árdepresszió
folytán beállott súlyos mezőgazdasági bajok or-
voslásával minden illetékes tényezőnek ne kellene
sürgősen és behatón foglalkozni. Csak ott ne
keressenek a bajok kizárólagos okát egyes elfogult
körök, ahol nincs. Mert amit eddig hallottunk
panasz, vád, szemrehányás és tanács formájában,
azokat inkább a kereskedelem iránt való elfogult-
ság diktálta, mint a mezőgazdasági kérdések
érdemleges kritikája. Vámemelés és a börze meg-
rendszabályozása, ezekben merül ki minden or-
vosszer, amelyet ajánlanak. Pedig a világ buzaár-
alakulataiban mi csak gyenge tényező vagyunk s
ha függetleníteni akarjuk magunkat a világpiac-
tól, az izoláltság minden veszedelmét magunkra
zúdítjuk. Ami pedig a börzét illeti, csak nemrég
voltunk tanúi, miként végződött Németországban
a gabonaföldes megszüntetésének kísérlete. Maguk
a termelők voltak kénytelenek követelni annak
visszaállítását.

Nem mondjuk, hogy a gabonahatáridőüzletben
nincsenek hibák, bajok, sőt visszaélések. Ezeket
kiírtani, vagy lehetőleg szűk korlátok közé szo-
ritani, főfeladata magának a tőzsdének. De sokkal
hamarabb és sokkal alaposabban lehetne ezeken
a bajokon segíteni, ha a két fél, termelő és ke-
reskedő, vagy mondjuk agrárius és börziánér,
egy uton haladnának s egymást jóakarattal tá-
mogatnák, mint hogy ha mindkettő ellenséget lát
egymásban s kénytelen gyanus szemmel nézni
mindent, amit a másik tesz vagy akar. A meg-
nem értés, a megérteni nem akarás élesít ki
ellentéteket ott, ahol nincsenek, vagy ahol az ér-
dekek, kölcsönös bizalom és kapacitálás mellett,
könnyen elsimíthatók lennének. S aztán kelle-
metlen és káros tapasztalatok árán jutnak arra a
tudatra, hogy jobb lett volna egymást mindjárt
kezdetben megérteni. Az a vallomás, amelyet Ro-
honyczy Gedeon orsz. képviselő az őrlési forga-
lomról táplált felfogásának megváltozása tárgyában
tett, klasszikus bizonyossága annak, amit mondunk.

A míg Magyarországon a buzatermelés
a főága a mezőgazdaságnak, a világhereskedelem
áralakulataitól nem zárkozhatunk el s a termelő-
nek szüksége lesz a kereskedőre, az agráriusnak
a börzére. Visszatérni a patriarkális időkre, a
mikor a helyi piacokon függetlenül alakultak a
buzaárak, képtelenség. A mezőgazdaság érdekei-
nek alárendelni minden más gazdasági érdeket,
szintén lehetetlenség egy oly államban, amely a
nyugoti kultúrához simul s gazdasági szerveze-
tében nem nélkülözheti a kereskedelmet, ipart és
vállalkozást.

Nem marad s nem is lehet tehát más egész-
séges megoldás, mint az, amelyet a kormány
programmal tűzött maga elé; a gazdasági érdekek
összhangba hozása, a jog és méltányosság alap-
ján. Ehhez azonban nem elegendő a kormány
jóakarata és tárgyilagossága; kell hozzá az ér-
dekeltek jóakarata és tárgyilagossága is. Ha két
félnek egy célja van, sokkal könnyebben érik el,
ha egymást támogatják, mint hogyha egymással
veszekszenek.

Az idei aratás küszöbén nem kívánhatunk
Magyarországnak jobbat, mint hogy adjon neki
az Isten búzát, bort — és egyetértést.

A „BÁCSKA“ tárcája.

Hivatalban.

Menj Múza, menj, ne szállj meg e szobában,
Kietlen munka folyik itt...
Gép-életem rideg, sivár zajában
Elvesznek szép lány hangjaid!

Menj Múza, menj, ne szállj meg e szobában,
— Idegen vagy te rég nekem;
Nem támadnak fel édes dalaim már,
Kiszáradt forrásunk: a lelke.

Menj Múza, menj; mosolyod a dicsőség,
Szavad egy szép boldog világ.
Szívemnek hagyj, ne növeld szenvedését
A lemondás bús vigasztát.

Menj Múza; menj, siess más boldogokhoz,
Kiknek szívük érző, meleg;
Azoknak fényt, babérokat hoz,
Ha jössz — én már nem értelek.

Menj Múza, menj; találj száz ifjú keblet,
Mely ibletre földobog, —
A gép forog, éltem zord célja ez lett,
Halálom lenne mosolyod.

Menj Múza, menj; csak egy szó ajkaidról,
A lángból csak egy szikra még, —
Egy perc óh! mult tündéri korszakodból
S szétzúzza rabját a kerék.

Menj Múza, menj; csöndes legyen halálom,
S elhagyott út oda a lét —

Ha közeleg majd az utolsó álom,
Akkor nyújtom karom feléd.

Jer Múza akkor s hozva munkabérem,
Add nekem, add hő szárnyadat,
Adj dalt, mely engem Istenhez kísérjen
S bár rég letűnt, ott végkép utolérjem
Dalos szép ifjúságomat!

IFJUSÁGOM.

— Herold Gyula Béla könyve. *) —

Lirai költészetünk új fejlődésnek néz elébe. A nép-
dal egyszerűsége után — ennek reakciójaként — erősen
raffinált érzéseket zengették a poéták, ami elfordította
a közönséget a hazug érzelmekben dúsuló, fiirtelő
kuplé-poétákra.

Most azonban a líra újból kezd föltámadni, meg-
ifjodva újra a nép poézisétől. Lirikusaink már-már vissza-
térnek a líra egyedül igaz ősforrásához, a honnan meg-
ifjodva a nép poézisétől, újra régi ideális bájában fog
feltűnni és megtalálni az utat az emberi szívhez.

Ezen az új nyomon halad Herold Gyula Béla is,
kinek „Ifjuságom“ című verskötete most jelent meg a
könyvpiacra. Herold Gyula Béla nem ismeretlen olva-
sónk előtt, évek óta szorgalmas, buzgó munkása la-
punknak. Most összegyűjtötte egy pompás diszszel kiál-
lított kötetben versei legjavát, az ő ismert finom érzésű
dalait és a legelőnyösebb színben láthatjuk behizelgő
egyszerű költői lelkét.

A könyv címlapján „Ifjuságom“ címet olvassuk.
Nagyon helyesen. A külső jelzés megfelel a könyv tar-
talmának, hisz szerzője még fiatal, nagyon fiatal ember.

Nagy lelki gyönyörűséggel olvastam ezt a könyvet,
amelynek szép verseiből tiszta érzések hangja csendül
felém, mint egy kis, fehér kápolna eseketűre hívó szava.

*) Megjelent Bittermann Nándor és fia nyomdájában. Ára füzve
2 korona. Kapható a szerzőnél Ó-Szivacon.

A rónának délibábja, a verőfényes virágos mezők dalos
madara, a ragyogó esthajnali csillag, az erdő borongó
homálya, a természet magasatos ihlete hatott reá; ez
tanítgatta, biztatgatta, hogy poéta legyen.

Érzései mélyek és igazak, gondolatai erőteljesek,
fölfogása nemes és fűszáryaló. Nem tudjuk, hogy a
költői forma mestere lesz-e valaha, ma még igen sokszor
a formával viv harcot, mert gondolatait nem tudja min-
dig dallamos könnyedséggel és kellő zeneiséggel kife-
jezni; de tele van érzéssel és páthosszal is. Semmi
izléstelenség az enyelgésben, semmi szecessziós tombolás
a szenvedélyben, semmi keresett keresetlenség. Se nagy
stílus hazugságok, se apró frivolságok. Se nem blazirt,
se nem világtájdalmas, csak poéta, aki azt dalolja, amit
érez. Behizelgő, egyszerű költői lélek, ki nem nagy
érzéseket, hanem inkább apró leheletszerű gondolatokat
szeret kifejezni rimes sorokban. Szendélyeskedik és
tűz, de emellett gondolkodik. Vannak képei, hasonlatai,
mely tud lenni, bárha néhol egészen kiforratlan, tapo-
gatózó. De nem tires. Gazdag lélek ez a fiatal poéta,
és forrongó szív; nyughatatlan és lázas, ennek követ-
keztében sokszor kapkodó.

Verseit olvasván, mégis az az érzésünk van, hogy
tűze nem görögtűz; ez az ömlése a dalnak nemcsak
iparkodás, hanem lelki szükség nála. Ahol lírai, ott a
legjobb. De a balladához való hanghoz is van burja,
sőt a verses elbeszélés terén is hamarosan otthonossá
válhat. Némely verse szeliden hangulatos, a másik a
közvetlen szomszédságban már feljajduló, vulkánt
sejtető.

Megéneklí azokat, akiket szeret, hálálkodik azok-
hoz, akiket csudál, imádja a természetet és ismeri
szépségeit.

Persze a szerelem neki is a főthémet. A szere-
lemről énekel szeliden és gyengéden. Almodozik és rimes
sorokba önti bánatát és ez neki vigasztalás. Nem a
dicsőséggért dalol, nem ez az ő lelke vágya, hanem:

„Csak ő merengjen el lelke énekén,
Csak ő szeresse! ez nekem elég.“

A betű jubileuma.

Junius 23-án volt ötszáz esztendeje annak, hogy egy kis németországi városkában, Mainzban megszületett Gensfleisch János, a ki későbbi időkben az anyja után nevezeték Gutenberg Jánosnak. Mikor a kis német gyermek a világra jött, semmi csudálatos jelek nem mutatták, hogy az ezredév legnagyobb eseménye történt meg, hogy megszületett a nyomtatott betű feltalálója. Úgy született ő is, mint más gyerek s az anyja bizonyosan jagatott, mikor a világra hozta.

Pedig a kis Gensfleisch János ötven esztendő múlva az első könyvet adta a világnak. Megesimálta a nyomtatott betűket, az első sajtót, az első könyvet...

Minek arról beszélni, hogy mit jelent a betű, a tudomány, a műveltség, a szellem, a nagyság, az erő, a szépség, a jószág... minden a nyomtatott betű ma. Szárnyat adott a szellemnek, hogy repüljön gyorsan és magasan, mint a sas. Sebessé tette a hírt, közkinccsé a tudományt s a gondolatnak vidám sebességét kölcsönöztette, hogy szédítő röpléssel bejárassa a világot és gyujtsa és lelkesítsen, tizeljen és serkentsen, a hol megértik a nagy ideákat.

A betű hatalma az a léleknek, a mi a vér a testnek. Belőle él, nélküle elszárad, elpusztul...

Ötszáz éve, hogy Gutenberg János megszületett. Nem tudjuk, vajjon ünnepelek-e majd a nagyszakállas kicsi ember sirja körül? Bizonyosan kivonul hozzá néhány száz betűszedő s koszorút tesznek a sirjára. A világ pedig megy tovább s többet érdeklődik az emlékedő buzaárák iránt, inkább olvassa a dél-afrikai és a kínai harcéről érkező táviratokat, mint az egyszerű nyomdász életrajzát.

Pedig az ezredév legnagyobb hadvezére volt Gutenberg János. Az ő katonái vitták ki a legnagyobb diadalokat. Azok az ólomkatonák, a kik esőnösen sorakoznak egymás mellé, megalkotják a harcok eszlopokat és vértelenül, de biztosan győznek a civilizáció fehér lobogója alatt. A legtöbb katonája van, a legfegyelmesebb hadserege, a mely mindig győz...

... Most ötszáz éve — elgondolni se tudjuk mi késő századok sztlőttei — három generáción keresztül rajzolgatták a csuhás barátok a bibliát. Ma egy másodperc alatt százat onthat ki a sajtó. A csuhás barátok uralmát a rotációs gép vette át — a kegyes ur, ahogy egy njságiró elnevezte — s ez a kegyelmes ur, a világ ura, az apró, sztrike ember faragott betűiből és zsineggel összekötött sajtójából szletett meg.

Mije lett a világnak a kis Gensfleisch János? Császárja és uralkodója, vezére és parancsnoka, mestere és oktatója, védője és nemtője, doktora és apolója, papja és vigasztalója, fejedelme és udvari bolondja, hűséges híve és bolondító szeretője, legnagyobb jöltevője és legnagyobb megrontója...

Emlékezzünk meg kegyelettel ezen a napon Gensfleisch Jánosról és áldjuk az ő haló porait...

Ujdonságok.

A 900 éves jubileum megünneplése.

Ebben az esztendőben ünnepelek meg a katolikus vallás Magyarországon való elterjedésének kilenc százados évfordulóját. A kalocsai érsek ur ökegyelmessége külön körlevélben hívja fel híveit a nagy esemény megünneplésére s az ünnepély napján folyó június hó 29-ét, azaz sz. Péter és sz. Pál napját tűzi ki annyival inkább, mintán a kalocsai érsekséget is 900 év előtt alapította

Nagyon szereti ideálját. Szívének vágya, óhaja a szerelem. Naiv, ábrándos, tisztá az ő szerelme. Kicsi rózsafának bimporos virága, amelyet féltő gonddal védelmez a fürgeteg ellen. Ábrándos szivdobogás érzik ki ezekből a szerelmes versekből. Nincs más gondolata, mint a szerelem álma, ennek verőfényes hullámain röpi lelkét fantáziájának fehér hajója; alatta ég, felette ég, napsugár, virág, édes álmok köröskörül.

Szerelme oltárán áldoz fel mindent. Hite, reménye, élete boldogságát ebben érzi, ebben találja.

Te érted mindent; semmit kívüled!
Merészen, büszkén, hűen, végtelen,
Csak érted élek, érted szenvedek,
Bar sorsom tív, vagy kárbozat legyen.
Te veled élve nem bánám soha,
Ha bár lelkem tívössége veszne...
Inkább veled az átkos pokolba,
Mint nélküled az tívadó menybe.

Ez a szerelem ihleti lelkét és ennek nyomán fakad szivéből a sok szép illatos virág, amelyet most bokrétaba fűzött. Aki elolvassa, utána bizonyára szebbnek látja a világot. Hisz ifjuság — tavasz az ő költészete, melynek van ugyan még egy kis felhője, de a napsugár átűr azon és a meleg nyárnak reményességét kelti föl.

A kötet másik felét prózai művek töltik be. Vanak közöttük beszélyek, utleírások, értekezések stb. Stílje élénk, festői, könnyen gördül és tollát mindenütt a tárgy iránti szeretet és lelkesedés vezeti. Különösen kiváló: „Egy vizesebb történet” és „Védelmet madarainknak” című prózai munkája, mely utóbbival alig tizenhat éves korban az országos állatvédő egyesület pályadíját nyerte el.

Várunk valamit a jövőben ettől a fiatal költőtől. Aki így kezd, az alig végezheti rosszul. Mi erősen bizunk jövő fejlődésében és könyvét igaz szívből melegen ajánljuk a nagyközönség figyelmébe.

meg sz. István első királyunk és azt sz. Pál apostol oltalma alá helyezte. Jövő pénteken tehát ezen alkalomból az ünnepélyes 10 órai nagymise után „Te Deum” fog tartatni; és mivel ezen sz. Péter-Pál ünnepe az idén pénteki napra esik, azért kegyelmes érsektünk felmentett bennünket a bójt alól és megengedte, hogy huseledelekkel táplálkozunk; meghagyta azonban, hogy előtte való csőtörtőki napon szoros bójt leszünk kötelesek tartani.

Személyi hír. Gonda Béla miniszteri osztálytanácsos, a Ferenc-csatorna műveinek és tüzemének megvizsgálása végett szombaton városunkba érkezett és innen kiindulva az egész csatornát bejárja.

Kinevezések. A király Frankfurt Ernő bajai járásbíróági aljegyzőt a pécsi törvényszékhez, Lukács Lajos b. topolyai aljegyzőt a belényesi járásbíróasághoz albiráká nevezte ki.

Athelyezés. A földművelésügyi miniszter Dezső Miklós szabadkai borászati és szőlőszeti felügyelőt, Nagy-Eyredre helyezte át.

Császka György bérmautja. Jankovác és Kisszállás után folyó hó 19 én Melykutra érkezett Császka György kalocsai érsek. A község gyönyörűen fogadta és 1900. hívő részestül a bérmaús szentségében. Az érsek a községben építendő nözárda iskolára 10.000 koronát ajánlott fel. Este nagyszerű fáklás menet volt. Tatabázán 632 bérmaús volt. Atyai szeretetének szép jelét adta itt az érsek. Amint megérkezett, nyomban felkereste Schmidt Géza káplánt, ki nagy beteg. Felső-Szent-Ivánon 637, Rémen 350 volt a bérmaús. A kegyes és jótékony főpásztort mindenütt megható tisztelettel fogadják és örömlöknek, lelkesedéstöknek, hithűségüknek tisztelő jeleivel halmozzák el. A főpásztornyájas leereszkedő kegyessége kiválókép bizalmat önt a szegényekbe, kik kiseretétől el nem távoznak vigasz és alaminza nélkül.

Jótékony adomány. Cseh Ervin, horvát miniszter, az alsó-baranya-bacsi ev. ref. egyházmegye gondnoka, Zakó Olga urhölgy utján, a zombori ev. református fiók egyháznak 100 koronát adományozott. A nemes adomány önmagában borja dicséretét.

Uj jogtudor. Falcione Árpád, Falcione Gusztáv kereskedelmi tanácsos fia a budapesti jogtudorrá avattatott.

Cseh Ervin miniszter Ujvidéken. Cseh Ervin horvát miniszter e hó 20-án Ujvidéken idözött és részt vett az ev. ref. konventi gyűlésen. A vasutnál az egyházm. tagjai s a város részéről P. Popovits István kir. tanácsos polgármester által fogadtatván, Sevcis Mitrofan püspökhöz szállt, kibez még főispáni korából baráti kötelek fűzi. A város utcai a ritka vendég tiszteletére zászlódszt öltöttek. Csőtörtőkön gyűlés után Szabó Péter esperes vezetése alatt a konvent, továbbá Flatt Viktor főispán, a cs. és kir. tisztikar, honvédség, Belohorszky Gábor főesperes, a g. kel. papság, Pétervárad tanácsa, Ujvidék város tanácsa, a törvényszék, jbróság és ügyészség, fözsolgábiróság, magyar fögymnasium tanárkara, a szerb fögymnasium, a szerb felsőbb leányiskola és Zsivanovits erdőgondnok tisztelettel a miniszternel, ki a küldöttségek mindegyikének a szívélyes fogadtatásért, figyelemért s tívözölésekért meglehangu köszönetet mondott. Délben Sevcis püspök magas vendégének tiszteletére 24 terített fényes ebédet adott. A miniszter másnap a deli vonattal Szabadkán át Erdődre utazott.

Trautenaui emlékünnepély. A zombori közös hadseregbeli tisztikar a trautenaui csata emlékére folyó hó 28-án ünnepélyt rendez. Az ünnepély műsora: reggel 9 órakor tábori mise a szentháromság téren, 3 órakor délután a kaszárnya előtti téren katonai játékok. Este fél nyolc órakor a katonai zenekar hangversenye a park-kioszkban.

Vizsga letétel. Türr Jenő bezdáni aljegyző folyó évi június hó 18. és 19-én Budapesten az állam-számviteltani állami vizsgát sikeresen letette.

Eljegyzés. Kollár József zombori könyvkereskedő eljegyezte Fehér Vilma kisasszonyt.

Tűzoltóink a párisi kiállításon. Az országos tűzoltó szövetség elnöksége pünkösöd másodnapján ülést tartott Budapesten. A párisi nemzetközi tűzoltó kongresszuson a magyar kormányt Dr. Sélley Sándor min. tanácsos. Dr. Kék Lajos és Vermeš Béla orsz. képviselő, az országos tűzoltó szövetséget pedig Lukács Gyula és Skozza Zoltán főparancsnokok fogják képviselni. Mindenesetre nagy kitüntetés megénk tűzoltóságára nézve, hogy a kiküldöttek között annyi bácskai van. — A kiküldöttek augusztus 10-én indulnak.

Eljegyzés. Paragi Ferenc m. államvasuti tisztviselő, tartalékos hadnagy eljegyezte Petákovits Hajnalka kisasszonyt Bács-Martonosról.

Esküvő. Berényi Béla ó-becsei járási rendőr-felügyelő múlt kedden vezette oltárhoz Krutelik Valéria kisasszonyt Ó-Becsen. Násznapok voltak Balaton Géza dr. fözsolgábiró és Staresevics Jenő dr. b. petrovoszelloi községi jegyző.

A bajai iparkiallítás bezárása. A bajai iparkiallítás, a melyet folyó hó 10 én nyitottak meg és a melyet Hegedűs Sándor kereskedelmi és Plósz Sándor igazságügyi miniszter folyó hó 17-én meglátogatott, nagy ünnepségek mellett vasárnap berekesztették. Ez alkalommal Schmausz Endre főispán Bajára utazott, hogy az ő kezdeményezésére létesült kiállítás bezárásán is részt vegyen.

Az országos orvosszövetség ülése. Az országos orvosszövetség szabadkai fiókja szombaton délután tartotta meg ez évi tisztújító ülését a tagok nagyszámú részvétele mellett. A tisztújító ülésen megválasztották a következők: elnök: dr. Révfy Jenő; alelnökök: dr. Wiener Salamon és dr. Szilasi Mór; pénztáros: dr. Vécsei Jenő; jegyző: dr. Vály Dezső és dr. Wohl József lett. A választmányba beválasztottak: dr. Török Ármán, dr. Heizler Jakab, dr. Kertész Sándor és dr. Milkó Izidor.

Eljegyzés. Herzog Mihály József zombori iparos eljegyezte Partics Erzsébet kisasszonyt.

Véres párbaj. Szabadkáról írja tudósítók: Jakobsits Gyula szabadkai gazdasági szenátor és egy szegedi közös hadseregbeli főhadnagy között véres kard-párbaj folyt le szombaton délután Szabadkán. A párbajban Jakobsits a vállán súlyos sebet kapott, a minék folytán a segédek besztüntették a viaskodást.

Tűzoltóink mulatsága.

A zombori önkéntes tűzoltó-egyesület szombaton délután a Sikarában igen sikerült nyári mulatságot rendezett. A mulatságon a tűzoltók és családtagjaik, valamint igen sok meghívott vendég vett részt. Már a délutáni órákban benépesült az erdő és fölverte csöndjét a mulatók vidám zaja és a tűzoltó zenekar trombitái. A tűzoltók a laktanyáról délután 4 órakor vonultak ki Czedler János parancsnok vezérlete alatt. Az erdő tisztásán érdekes csoportokat lehetett látni, a fiatalság pedig hévvel áldozott a táncnak. Szép bizalmas, családias jellege volt a mulatságnak. Amikor leszállt az alkony és kiültek az égboltozatra a csillagok, az egész közönség lelkes ovációban részesítette a tűzoltó-egylet fáradhatatlan kintű vezérét, Czedler János parancsnokot, ki vasárnap névnapját ülte meg. A lombsátorból felállított, tűzoltó jelvényekkel ügyesen díszített pavillon homlokzatán a következő felirásu transzparent ragyogott piros tűzben: „Tiszteletünk leltél szeretett parancsnokunk névnapjára.” Az egész közönség a lombsátor elé vonult és Ebrlich Nándor alparancsnok igen szép szavakkal tolmácsolta azt a határtalan mely szeretetet és tiszteletet, amely a tűzoltók bajtársi szívet nagyérdemű parancsnoka iránt tölti be. Viharos éljenzaj kísérte a lelkes köszöntőt és a tűzoltók igazán szép, megható ovációval vették körül Czedler Jánost, mindenki hozzá sietett, hogy kézzel-ábrával fejjeze ki tívkvárait. A spontán tívözlésre Czedler János meghívta választott és magát bajtársainak szeretetébe ajánlotta és kijelentette, hogy a nemescélu egyesület ügyeit, amint eddig a multban, ugy a jövőben is teljes odaadással fogja szolgálni. Mondanunk sem kell, a tűzoltóság és közönség percekig éltette parancsnokát e kijelentésre. Az éljenek elhangzása után kezdetét vette a tívzijáték, amelyet Török Károly és Bertalan Imre rendeztek igen ügyesen, mindketten megérdemelték mint jeles tüzemterek a közönség elismerésének jeleit, a fölhangzott tapsokat és éljeneket. A tívzijáték után az asztalok mellé telepedett a társaság, a fiatalság pedig a szépen díszített és világitott táncporondon ropta a táncot ritka hévvel és kitartással. Minden tekintetben szép, kiváló festelen mulatság volt, mely sokáig fog a jelenváltak emlékében élni. A mulatság a hajnali órákig tartott.

Megörült gőzmalomtulajdonos. Szabadkán a mult heten egy urias külsejű egyén vonta magára a járó-kelők figyelmét az által, hogy kezeivel hadonázott s folyton fehangon beszélt. A rendőr a városbázára kísérte, hol orvosi megvizsgálás után az elmeháborodottság tünetei konstataáltak rajta. A szerencsétlen ember Schumacher Lajos aai gőzmalomtulajdonos, a ki vagyonos ember hírében áll.

Eljegyzés. Romzsa József aai szállási r. kath. tanító eljegyezte Gácsér Ilonka kisasszonyt, Gácsér Béla aai r. kath. tanító leányát.

Fögimnázium Zentán. A zentai községi fögimnázium, mely a jövő iskolaévben 25 éves fennállását, nyilvánossági jogot nyert a VII. osztályra s engedélyt a VIII. osztálynak folyó évi szeptember hó 1-én leendő megnyitására. A fögimnáziumi osztályok felállítását államsegélyvel történt. Az új osztály megnyitására 2 új rendszer tanári állás szerveztetett: egy magyar latin és egy classica-philologiai. A pályázat a napokban fog kiíratni.

Rajzkiallítás. A zombori állami fögimnázium egyik emeleti termében csinos kiállítás vonja magára a figyelmet. E teremben láthatók tanulóifjuságunknak az egyszerűtől a mesteri kivitelig szépen összeállított rajzai. Mekkora szorgalom, sokszor mily bámulatos ügyesség szól hozzánk e rajzlapokról! A gimnázium régi tanári gárdájának városunkban egyetlen élő alakja, a munkában kitartó Kovacsits Jenő rajztanárnak az érdeme, hogy ez a rajzkiallítás nemcsak érdekes, hanem tanulságos, szemtelket gyönyörködtető is egyszerre. A közönség látogatója és gyönyörrel szemléli; szeretném, ha nálam avatottabbak szólnának a kiállításról, mert én csak azt mondhatom, hogy az esztetikus író mondása valósult meg nálam is, hogy t. i. szép volt a kiállítás, mert érdekel nélkül tetszett. Junius 29-éig még meglátható.

Zárlatfeloldás. A városi rendőrfőkapitány által a sertésvész tünete miatt elrendelt zárlat a legközelebbi napokban fel fog oldatni. A sertések közt kitért vész mulóban van. A zárlat feloldásáról a közönség falragaszok által fog értesítettetni.

Városi zárszámadások. Zombor szab. kir. város tanácsától vettük a következő hirdményt: Zombor szab. kir. város állandó választmánya mai napon a ház-pénztár, közevési-, nyugdíj-, korház-, szegény-, szepítészeti-alap, Falcione Gyula-, Paracetich Agatha-, Papházy Döme-, Stebler-Blumenthal-, Sebáffer József-, Koczik Lajos, Gyalokay Rozália-, Gyalokay Rozália szegény-, Barthal József-fele, létesítendő városi ársvaház alapítványainak, létesítendő zene- és ének-alap, zombori kereskedelmi ifjak 1899. évi zárszámadását megállapítván, erre vonatkozó véleményes javaslatával együtt az 1886. évi XXI. t. c. 17. §-a rendelkezéséhez képest folyó évi június hó 24-től számítandó 15 napon át a városi kiadó-hivatalban közszemlére kitétetett, ott a hivatalos órák alatt betekinthető és reá vonatkozó észrevételek ugyan-ezen idő alatt a városi tanácsához címezve benyújthatók.

Magyar Bazar. A Wohl Janka által szerkesztett és az Athenaeum kiadásában havonként négyszer megjelenő Magyar Bazar az elismert legjobb, legrégebb és legszebb divatlap. Gyönyörű szép divatképei, kézimunka rajzai, szabásmintái és részletes pontos divatleírásai hétről-hétre meglepetés számba mennek és különösen vonzóan és kintűnően van megszerkesztve a gyönyörűen illusztrált szépirodalmi rész, mely állandóan közli a hazai és világirodalom legkintűnőbb regényét. A Magyar Bazar minden hó 1., 8., 16. és 24-én jelenik meg. Előfizetési ára negyedévre 4 korona. Mutatvány-számot ingyen küld a kiadóhivatal. Cim: Magyar Bazar kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi-ut 54.

Fizetésekteleenség. A bécsi Creditorenverein Stern Adolf bacs-petrovoszelloi és Buballa Antal bacs-földvári kereskedők fizetésekteleenségét jelenti.

Késelés. Probojcevic Andria, zombori napszamos, folyó hó 22 én délután 3 órakor részegen azzal állított be szeretőjének Sipos Imréné sz. Varga Panna a Szivaci-uton lévő lakására, hogy az adjon neki pénzt. Minthogy Varga Panna pénzt adni nem akart, ezért Probojcevic kést rántott és a leányt össze-vissza szurkálta. A rendőrség, amint az esetről értesült, azonnal letartóztatta a tettest, aki éppen muzsikázó mellett mesélte a publikumnak rémes cselekményét. Az áldozatot a városi kórházba szállították.

Nemzetközi békekonferencia Párisban

A párisi kiállítás tartama alatt Párisban megtartandó nemzetközi békekonferencián vármegyénkbeli Pukovits József, Latinovits Géza, Vojnits Sándor és Vermes Béla országgyűlési képviselők is részt vesznek.

Földönfutók

A bajai zsidó hitközség csütörtökön Vukovarról azt a távirati értesítést kapta, hogy pénteken hajnalban nyolcvan román zsidó család utazik hajóval Baján keresztül, és hogy ezek az emberek, ha gyors segítséget nem részesülnek, éheznek. A bajai zsidó hitközség ennél fogva eljűk küldötte egyik hivatalnokát azzal az utasítással, hogy ha nincs jegyük, vegyen mind-egyiknek jegyet Budapestig. A kiküldött, minthogy Bécsig szóló jeggyel el vannak látva, 200 koronát adott a szűkölködőknek, a bajai hajóállomáson pedig negyven kilogramm stílhúst, nyolcvan kenyert és tíz liter pálinkát osztott szét közöttük, s további segítséget kért a paksi zsidó hitközségtől. 59-en, férfiak, nők és gyermekek Bukarestből, és 59-en Galacból vándoroltak ki. Mindannyian románában születtek, jobbára mesteremberek, de a Román kormány és a román hatóságok folytonos zaklatása megelhetést lehetetlenné tette. Ha valamely bántalomban részesültek, és a rendőrséghez mentek jogorvoslásért, úgy csak ők huzták a rövidet. Az utóbbi idő óta már nem voltak képesek a legszükségesebb napi élelmiszert sem megkeresni. Most Bécsbe utaznak, honnét Dr. Herzl Tivadar tovább szállítja őket. Egyrésztük amerikai, másrésztük pedig afrikai angol gyarmatokra készül, ahol földmivelők lesznek. Harom jobb módú család is van közöttük, ezek saját költségtől utaznak New-Yorkig.

Agyonlőtt gyermek

Végzetes szerencsétlenség történt péntek délután Szabadkán. Granyák Antal puskaműves évek óta Kohn Sándorné VI. körű házában lakik családjával, a hol pénteken délután kereste őt Hegedűs Jenő szabadkai lakos, hogy elromlott revolverét kijavítsa. Granyák nem volt otthon és az elromlott revolvert — a melynek ravaszja nehezen működött — Granyák felesége vette át Hegedűstől. Az udvaron állókhoz ez után csatlakozott Kohnné is és a két asszony most már együtt próbálta a ravaszt leszorítani. A revolver töltve volt, de ezt sem Granyákné, sem Kohnné nem tudták. Hosszas próbálgatás után a ravasz lepatant és a halálra rémült Kohnné kezében elszűlt a fegyver. A gyilkos golyó az udvaron gyauatlanul játszó öt éves kis Granyák Antalt érte. Befuródott a kis gyermek baloldali csipőjébe és a belső szerveket összeroncólva, a jobboldali bordák között jött ki. Az előhívott mentők nyomban bekötötték a halálosan megsebesült kis fiút és kiszállították a városi kórházba, a hol még aznap este kiszvedett. A rendőrség vizsgálatot indított, hogy kiderítse, kinek a gondatlansága okozta a boldogtalan gyermek halálát.

A tilosba tévedt magyar. Szabadkáról jelentik nekünk, hogy az ottani esküdtészek halálos testi sértés miatt elítélt egy felső-szent-iváni legényt, a ki azért került bajba, mert olyan helyre ment, a hova magyar embernek nem szabad betennie a lábát. Hogy Magyarországon ilyen hely is van, annak az az oka, hogy Felső-Szent-Ivánon a magyar és szerb legények sokat civakodnak, a miért aztán az előjáróság a kétféle fajtanak két külön korszmat jelölt ki; magyarnak a szerbébe és fordítva nem szabad járni. Bradánovics Lukács, a ki magyar legény, mégis átment egyszer egy kicsit verekedni a szerb korszmatba. Ott a legények neki is mentek, mire ő bicskát rántott és leszurta Mihajlovics Alajost. Az esküdtészek halált okozó súlyos testi sértésben mondta ki büntösné a vádlottat, mire a bíróság negyedfél évi börtönrre ítélte.

Egy érdekes apellata. Ló lopás gyanúja miatt csipték el a csendőrök Mányi Gábort, ki ellen a vizsgálóbíró nyomban elrendelte a vizsgálati fogságot. A legény apja igen szívére vette a dolgot, és e következő felebbezést terjesztette a bírósághoz: „Tekéncs cs. és kir. járásbírósi miniszter Ur! Azon alázattal meglóptam lura nézvést, kinek irdekében az Gábor fiam ben fogatott az setét tömlőbe. Mert a kérdéses écaán, a mikor a fen tisztelt lunak az elhozása történt volna, az Gábor fiam az anyjuk jóváhagyása mellett a padláson aludott, már pedig tekéncs cs. és kir. járásbírósi miniszterium ur teljes lehetetlenség, hogy valaki a padláson luvat lophassék, kire Isten a tanubizonságom. Igaz ugyan, hogy a Gábor fiam a mult ősön egy kis jub cselekedetben találdott és egy kis apró marha sorja is volt, dehogya a luhoz a Gábor fiamnak semmi közze, élő ember a Csira szomszéd, kit ez napon a házamnál meg is verék, minthogy az feleségemnél találdott, a kire ő bölcsen emlékezik. — Azon alázatos kéreással járulok a tekéncs cs. és kir. járásbírósi miniszterium urhoz, hogy a % alatt ide csatolt Gábor fiamat a lunak gyanújától annál is inkább felmenteni méltóztassék, mert mégis Isten való vétek, hogy valaki egy 6 pengős lunak, mert csak annyit kapott érte — irdekiben túmlőben nyugodjon és a kivánatos trágya hordástól elmaradjon. Hát arra jár-e az eső? tisztelem a pataji nagyságát, az ám az ember uram. Mánya Ferenc, az Gábor törvényes és hiteles ura apja. A beadvány küllzete: A tekéncs cs. és kir. járásbírósi miniszterium Urhoz tiszteletteljes apellatuma Mánya Ferenc fuvaros embernek 6 pengős lunak irdekiben sorba jutott törvényes és hiteles Gábor fára nézvest. Kelt m. fent. Tessen benn szemléldni.“

Pályázat árvaalapítványi helyre. Zombor szab. kir. város tanácsától vettük a következő pályázati hirdményt. A m. kir. honvédelmi miniszter ur ónagyméltóságának 1898. évi 34021. számú rendelete értelmében néhai ifjabb báró Rudics József és özvegye sztl. Szász Julia által a magyar királyi honvédségi egyének árvái neveltetésére létesített alapítvány kamataiból évi 130 frt, azaz egyszázharminc forint illetőleg 260 koronányi összeggel rendszeresített alapítványi hely töltendő be, mely kamatokból Szeged szab. kir. város törvényhatóságának árvaházában egy árva fiu vagy leány tartási költségei fedeztetnek. Az alapítványra igényt tarthat azon m. kir. honvédelegységi állományú egyén árvája, a ki életének 5. évét betöltötte, de a 12. évét túl nem haladta, vagyontalan és atyja után Bács-Bod-

rogh vármegyében (beleértve Baja, Szabadka, Ujvidék és Zombor városokat is), bir községi illetőséggel. És elsősorban, kiszolgált altisztek teljesen árvái, ezek hiányában másodsorban kiszolgált altisztek apátlan árvái, ezek hiányában pedig harmadsorban bármely a honvédség kötelékében szolgált legénységi egyének teljesen árvái. Az adományozás joga a m. kir. honvédelmi minisztert illeti és az adományozott az alapítvány élvezetében mindaddig megmarad, míg az árvaházban való neveltetése és tartása az árvaház szabályai szerint koránál fogva alkalmas. Felhivatnak az igényjogosultak hozzátartozói, hogy a m. kir. honvédelmi miniszteriumhoz intézett folyamodványaikat, illetőségi és szegénységi bizonyítványokkal, a felveendő árva szülétségi anyakönyvi kivonatával, egészségi állapotát feltüntető orvosi bizonyítványokkal és végül az apának elhalálozását igazoló halotti levéllel felszerelve 1900. évi július hó 31-ig Zombor szab. kir. város tanácsánál nyújtsák be. — A határidőn túl beérkezett folyamodványok figyelembe nem fognak vétetni.

Pesti Hírlap. Első helyen áll ma kétségtelenül lapjaink közt a Pesti Hírlap. Első helyen munkatársainak száma és előkelősége címén; első helyen a tartalom gazdagsága tekintetében. Nincs még egy lap, mely hazánk legelső íróit s mellettük a legjelesebb tárcairókat sorolhatná rendes munkatársai közé. S ezt el kell ismerni, ha tudjuk, hogy a Pesti Hírlap rendes szerzőtelet munkatársai Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Tóth Béla, Murai Károly, Köbor Tamás, Kosza Andor (Koboz), Kenedi Géza (Quintus), ifj. Abrányi Kornél, Vázsonyi Vilmos, Tömörkény István, Bede Jób, Kézdi-Kovács László, Hock János, Homok, b. Jósika Kálmán stb. stb. De első helyen áll a Pesti Hírlap terjedelme és tartalomgazdagság tekintetében is. Naponként 20—24 oldalon egy más lap sem jelenik meg s annyi külön rovattal sem díszeskedhetik. Specialitása a lapnak: Esti levelek naponként Tóth Béla szellemes tollából; Szerkesztői híretek mindennap; továbbá a gazdag Vegyes- és sakkrovat; Belyegkedvelők és ariszták rovata stb. Ehhez járul az előfizetőknek fél áron juttatott divatlap: a Párisi Divat, melyet György Ilona, a kitűnő írónő szerkeszt. Minden előfizető havonként csinos kiállítású jegyzéknaplót s karácsonyi ajándékul a Pesti Hírlap nagy képes nap tárat kapja. Ismételjük, ennyit egy más lap sem nyújt előfizetőinek s mindezt negyedévi 7 koronáért, havonként 2 kor. 40 fillérért, mely összeg a Pesti Hírlap kiadóhivatalának (Budapest, Váci-körút 78.) küldendő.

Háztartás. Gyönyörű nyomdai kiállításban jelenik meg ez a hó tartalma, a magyar bölgközönséget a háztartás minden ágában tájékoztató közöny havonként háromszor. Hogy mennyire nélkülözhetlen bármilyen háztartásban ez a jó tanácsadó, bizonyítja egy-egy szám rovatainak a sokasága és sokfélesége. Így például a Háztartás legújabb száma a következő tartalommal jelent meg, bővítve szebbnél-szebb illusztrációkkal. A medve barlang, vezető cikkely a férj jogairól saját otthonában. Ebben a kényes kérdésben a Háztartás szerkesztősége nem hoz ítéletet, hanem az olvasókat kéri, hogy írják meg néhány sorban véleményüket. Következnek a rovatok és pedig: gyermekszoba, egészség, a szépség ápolása, hazi vegytan, illatszerek, nevelésügy, lakás, fűrdőszoba, kézimunka, lábbeli, maradékok felhasználása, hasznos tudnivalók, kártékony állatok, háztartási, teaoszlona, éléskamra, a tojás eltartása tavasszal, konyha, étlapok, ételek, sütemények, különlegességek, fagyaltok, ital, befőzés, kenyérsütés, baromfiudvar, állatszín, pince, mezőgazdaság, bizalmas, cselédek, kertészet, konyhakert, diszkrét, gyümölcsös, szőlőmivelés, kiállítás, levelek, fűrdők és üdülőhelyek, irodalom, színészet, zenei képzőművészet, családi rovat, rejtély, humor, szerkesztő, posta, szépirodalom és regény. A Háztartás előfizetési negyedévre 3 korona. A Kis Lappal, a legjobb gyermekújsággal együttesen előfizetve egy negyedévre 4 korona 50 fillér. Mutatványszámot küld a kiadóhivatal. Cím: Háztartás kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi-ut 54.

Magyar Nemzet. A Magyar Nemzet, amely a nagy és magasztos szabadelvű tradíciók zászlaja alá toborozta az újságírás legedzettebb munkásait, Jókai Mór és Bekics Gusztáv főszerkesztők, Adorján Sándor felelős szerkesztő vezetése alatt készen találta az Athenaeum részvénytársaságnál mindazokat az eszközöket, amelyekkel a legelőkeltebb módon megfelehetett maga elé tűzött feladatának: komoly, megbízható, érdekes és irodalmi színvonalon álló cikkekből és közleményekből gyorsan beszámolni az eseményekkel, hozzászólni minden aktuális kérdéshez és irányt adni a közvéleménynek. Széles összeköttetései az összes politikai pártokkal lehetővé teszik, hogy a Magyar Nemzet az országos és pártpolitika egész szövevényét éber figyelemmel kísérhesse, a készülő eseményeket az összes lapoknál jóval előbb jelezhesse s a politika kulisszatitkairól idejekorán tájékoztat nyújthasson. A Magyar Nemzet azt a kiszámíthatatlan előnyt nyújtja olvasóinak, hogy 12 órával előzi meg az összes fővárosi napilapokat, s ugyanakkor, a midőn a fővárosban a reggeli lapokat olvasni kezdik, a Magyar Nemzet már az ország legtávolabbi vidékein is elmondja a tegnap összes eseményeit. A Magyar Nemzetet már az esti vonatok röpitik a szó szoros értelmében a Kárpátoktól Adriáig s dacára annak, hogy már este 6 órakor jelenik meg, mindent tud és mindent közöl, amit a többi lapok csak másnap reggel hoznak. A Magyar Nemzet mindazonáltal a legelőkeltebb magyar politikai napilap. Előfizetési ára negyedévre csak hét korona. Nyáron át az egész fűrdővad alatt az előfizetők kívánságára a kiadóhivatal a lapot bárhová elküldi, még akkor is, ha többször változtatják a tartózkodási helyet. Mutatványszám egy héti ingyen. Cím: Magyar Nemzet kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi-ut 54.

A gyógyszerész-segédék tanulmányi ideje. A belügyminiszter rendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz a gyógyszerész-segédék tanulmányidejének ügyében, amely szerint gyógyszerészhallgató és segéd egyszerre senki sem lehet, miután az egyetemi tanulmányok az elemi kiképzésre, a gyakorlati idő pedig a gyakorlati ismeretek elsajátítására fordítandó. A két évig tartó egyetemi tanfolyamot, avagy a rövidebb szünetekben töltött segédi gyakorlatokat tehát nem lehet az előirt segédi tanulmányidőbe beszámítani. A nagy szünet alatti gyógyszerésztanulmányok működés csak akkor számítható be, ha e működés legalább két hónapig tartott megszakítás nélkül. Az egyéves önkéntesi szolgálati időből csak azon fél év számítható be a gyógyszerész-segédi gyakorlatba, amelyet a segéd a katonai gyógyszerésztanulmányok töltött.

Lótenyésztési jutalomdíjazás Bács-Almásán. Bács-Bodrogh vármegye gazdasági egyesülete folyó hó 24-én Bács-Almásán lótenyésztési jutalomdíjazást rendezett, mely minden tekintetben teljesen sikerült. Részletes és kimerítő tudósítást lapunk legközelebbi számában hozunk.

Elgázolt kocsi. Az ujvidéki határon levő fut-taki vasuti átjárón a tegnap Futak felé induló vonat egy kocsit lovasutal elgázolt. Isten csodája, hogy a bennülő 3 asszony a biztos haláltól cserencésen megmenekült, amennyiben a kocsi hátsó része az ütődés folytán, leszakadt. Ideje, hogy az államvasutak igazgatósága ott egy sorompót építtetne, még mielőtt nagyobb szerencsétlenség arra kényszerítené.

Ügyvédjelölt nagy gyakorlattal, magyar, szerb és német nyelvet beszél, alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban.

Közgazdaság.

A szénakészítésről.

— Szobonya Bertalantól. —

A tavaszi munkák befejeztével itt a nyári fontos munkák legfontosabbika, a szénakészítés.

Hogy sok és jó szénát kapjon a gazda, a kaszálást teljes virágzás idején eszközölje. A tul korai, tehát a teljes virágzás előtti, kaszálás azért káros, mert a gazda minőségileg ugyan kielégítő takarmányt kap, de mennyiségileg keveset. Hasonlít az ilyen takarmány a 3—4-ed napos borju husához, tápláló is, jó is, de azért nem megfelelő mégsem. A virágzás után való kaszálásnál meg az a baj, hogy a sejtek akkora már megfásulnak, emészthetetlenek lesznek s a tápláló alkatrészt a magvak felé vándorolva — a tulajdonképeni takarmány értéktelen szalmaszerű tömeggé alakul. Tudvalevőleg az apró magvakat az állat megvágná, a gyomor megemésztési képtelen: tehát eredménytelen az etetés. Akkor kell tehát mindenféle takarmányt vágni, mikor az teljes virágzásában van.

A vármegyében igen elterjedt takarmánynövény a lucerna, melyet ur és paraszt egyaránt herének nevez igen helytelenül, ennek a lucernának a szénává való készítésétől borzadnak az emberek, azt mondván, hogy lehullajtja levelét, virágját s így értéktelen kórót takarítunk be. Ezen felfogás onnan keletkezik, mert nincs az illetőknek megfelelő gyakorlati ismeretük, melylyel teljes biztossággal mehetnének e kitűnő takarmánynövény téli eltevéséhez.

Az eljárás a milyen egyszerű, éppen olyan hasznos is.

A teljes virágjában álló lucernát lekaszáljuk; a mai napon kaszált mennyiséget — feltéve, ha forró, száritó az idő — holnap reggel harmatosan villahegyekbe rakjuk és nem göngyölítjük, mint a hogy a renden fekvő szénát némelek gyűjteni szokták; s mire a nap már annyira megszikkasztja a rendek tetejét, hogy ott a levél törni kezd, abba kell hagyni a gyűjtést s várni kell vele estig vagy reggelig, a mikor ha megvonult a széna, ismételjük a gyűjtést oly módon, mint előbb mondva volt.

A villahegyekben szépen megszárad a lucerna, rajta marad a levél, a virág. S ezen villahegyekben levő lucernát azután petrencékbe rakjuk pár nap múlva, majd a petrencéből kisebb boglyák készülnek, esetleg ha megfelelő módon megszáradt a széna, egyenesen a petrencéből is behordhatjuk a lucernát. A behordásnál akár boglyákba, akár kazlakba rakjuk a szénát, köröskörül egymástól bizonyos távolságra egy-egy petrencerudat helyezünk el s a rakást ezután folytatjuk. Célja ennek az eljárásnak az, hogy ellenőrizzük a boglyában fejlődő hót. Ha a kezünk kiállja a rud forróságát, akkor nincs baj, de ha oly forró, hogy az emberi kezét égíti a petrencerud, akkor vagy kivágunk egyes részleteket a kazalból, vagy átrakjuk. Különben, ha a gazda elég óvatos, erre soha sem kerül a sor, de nem is kívánatos, hogy rákerüljön, mert ez drága dolog is, meg hátrányos is, ha az ilyen pillangós virág növényeket bolygatjuk. A villahegyek és petrencékben való szárítás éppen ezen alapon indokolt s csakis így érhetjük el azt, hogy a takarmány színe zöld marad és a levél, virág, mint legértékesebb alkatrészt, le nem törrik róla.

Tekintettel arra, hogy a tejszövetkezetek ügye meleg felkarolásra talált a vármegyében s tekintve azt, hogy lucerna nélkül el sem lehet képzelni a takarmányozást, hogy a télen ezen értékes anyag rendelkezésünkre álljon, már most kell arról gondoskodni, hogy legyen miből sok és zsiros tejet produkáltatni teheneinkkel.

A másik ilyen nélkülözhetetlen takarmány a tejgazdaságban a répa, de erről majd legközelebb szölok. Még megjegyezni kívánom, hogy a lucernás táblát, ha csak sokáig nem vagyunk kénytelenek a szénát rajta kezelni, minden kaszálás után megfogasolni igen üdvös és hasznos dolog.*

* A gazd egyleti értesítő elmaradása folytán ilyen cikkekből szándékozik érintkezni cikkíró a gazdaközönséggel.

NYILTTÉR.*)

Köszönetnyilvánítás.

Szeretett Ervin fiunk elbunyta alkalmával a részvétnek oly számos jeleit vettük, hogy azokat egyenként megköszönni képtelenek vagyunk.

Ennélfogva mély tisztelettel kérjük mindazokat, kik részvétükkel a bennünket ért nagy csapás alkalmából felkeresni szívesek voltak, fogadják ez uton legbensőbb köszönetünket.

Baja, 1900. évi június hó 21-én.

Gerhardt Menyhért és családja.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Felolvas szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ.

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Házeladás.

A Radisics-utca 104. sz. alatti ház szabadkézből kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Ajánlatok **Rosenfeld S.-hez, Budapest, VIII. Stáhly-utca 5.,** intézendők.

4403. szám.

kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Parabuty, Pivnica és Lality községekből álló kör-állatorvosi állásra Parabuty székhelyrel pályázatot nyitok. Az állással évi 1200 korona fizetés, a községekkel egyezség útján kötött látogatási díjak s a hivatalos látogatások alkalmával díjmentes fuvar van egybekötve.

A községek apa-állat gyógyításért, valamint a tavaszi állatorvosi szemléért külön díjazás nem jár. Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy eddigi alkalmaztatásukat s minősítéstüket igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényüket hozzám **1900. évi július hó 25-éig** nyújtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Kelt Hódásghon, 1900. évi június hó 18-án.

Szemző Károly,

főszolgabíró.

3-2

5123. szám.

polg. 1900.

Hirdetmény.

Melylyel közhírré teszem, hogy a Bács-Bresztovác község határának tagosítása iránt folyamathoz tett ügyben 1900. évi június hó 28-ik napjának d. e. 9 órájára kitűzött előnyomozást és megszavaztatást felperesek indokolt kérelmére **1900. évi július hó 12-ik napjának délelőtti 9 órájára** elhalasztottam.

Zomborban, 1900. évi június hó 19-én.

A kir. törvényszéknél.

Szondy Máttyás,

kir. tszéki bíró, mint kiküldött.

692. szám.

1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori tek. kir. járásbíró 1900. évi V. 853. számú végzése következtében dr. Guttman Zsigmond zombori ügyvéd által képviselt Spitzer és Léderer zombori cég javára Kovács János és Scherer Ferenc zombori lakosok ellen 200 korona és járuléka erejéig 1900. évi május hó 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 625 koronára becsült butorneműkből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíró 1900. évi V. 853/2. számú végzése folytán 200 korona tökélettel, ennek 1900. évi április hó 27-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 50 korona 78 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban alperesek lakásán leendő eszközzésére **1900-ik évi június hó 28-ik napjának délelőtti 11 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zomborban, 1900. évi június hó 17-én.

Cservenka Lajos,

kir. bír. végrehajtó.

Haszonbéri hirdetmény.

A beocsini zárdafőnökség (Szerém megye) réászéről ezennel közhírré tétetik, hogy circa 250 holdnyi legelőjét egy évre **folyó évi július hó 8-án délelőtti 9 órakor** zárdájában megtartandó nyilvános szóbeli árverés útján a legtöbbet idérőnek haszonbérbe adatik.

A föltételek a zárdafőnökségnél megtekinthetők. Bánatpénz 400 korona.

Beocsin zárda, 1900. évi június hó 23-án.

3-1

Zárdafőnökség.

Ház bérbeadás.

Az aranygerenda-utcában, a szerb templom közelében lévő 47. számú ház **f. évi augusztus hó 1-től** kezdve bérbe adandó. Közelebbi értesítés a háztulajdonosnál kapható.

3-1

Egyedül elismert kellemes ízű természetes haszajtsózer a

Ferencz József keserűviz, a keserűvizek királya.

Orvostekintélyek bizonyítványai szerint a világhírnek örvendő

FERENCZ JÓZSEF keserűviz

a keserűvizek tulajdonképeni képviselőjének tekintendő, mert páratlan egyenletes, gyors és tartós hatása.

A milleniumi nagy éremmel egyedül tüntetett ki.

Kéretik csak **Ferencz József** keserűviz, nem pedig budai vagy egyéb elnevezést használni.

Kapható mindenütt.

10-5

(Az igazgatóság Budapestén.)

5075. szám.

kig. 1900.

Pályázat.

A nyugdíjazás folytán Begecs községben megtrúlt községi jegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok.

A jegyzői állással egybekötött javadalmazás a következő:

1. Évi készpénz fizetés 1200 korona.
2. Anyakönyvvezetői tiszteletdíj 120 korona.
3. Természeti lakás.
4. $\frac{3}{4}$ telek föld és 3 kat. hold réti föld, mely után az adót a jegyző, az illetékegyenértéket pedig a község fizeti.

A községben divó szerb nyelv tökéletes bírása megköveteltetik és igazolandó.

A pályázni kívánók az előirt minősítést igazoló kérvényüket **f. évi július hó 20-ik napjának délutáni 5 órájáig** hivatalomnál benyújtani tartoznak, mert a később beérkező kérvényeket figyelembe nem vehetem.

Ujvidék, 1900. évi június hó 23-án.

Michailovits,

főszolgabíró.

2-1

4348. szám.

kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

A b.-kulai járásba kebeleztet Kis-Kér községében lemondás folytán tresedésbe jött és évi 600 koronával javadalmazott irnoki állásra ezennel pályázatot nyitok. Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelendő folyamodványaikat hozzám **folyó évi július hó 20-áig** nyújtsák be.

B.-Kulán, 1900. évi június hó 11-én.

Dr. Széchényi Tamás,

főszolgabíró.

3-1

Fiatal ember

6 polgári iskolát végzett, 2 évig ügyvédi irodában dolgozott és jelenleg jegyzői hivatalban működik, állást keres, lehetőleg Bács megyében. Címe: **Gilicze József Baja.**

2-2

12976. sz.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

alisp. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága 1001. közgy. 1897. sz. határozatával a boldog emléktű László főherceg ur öfensége emlékére Crkvenicán alapított „László gyermek-otthon“-ban egy ágy-alapítványt tett.

A „László gyermek-otthon“ célja a szegény, gyöngye és gyógykezelést igénylő gyermekeknek valláskülönbség nélkül, biztos menhelyet nyújtani, őket teljes ellátás, ruházat, fehérmű, fürdőzés és orvosi gondozásban részesíteni.

A felvett gyermek egy folytatában az év minden szakában addig maradhat a „gyermek-otthon“-ban, míg annak szükségességét az igazgató- orvos látja, avagy az alább kitüntetett legmagasabb életévet el nem érte.

A bemutatás jogát Bács-Bodrogh vármegye közönsége gyakorolja, kinek alapítványi helyére a felvétel, valamint az elhelyezés s ellátás, ruházat és ápolás ingyen eszközöltetik. Az oda- és visszautazási költséget azonban a hozzátartozók vagy az illetőségi községek által fedezendő. A gyermek mindig egy megbízható kísérelvel küldendő.

Bács-Bodrogh vármegye ezen ágy-alapítványi helyére folyamodhatnak: Bács-Bodrogh megyei születésű vagy a vármegye szolgálatában álló szülőktől származó, vallás- és felekezeti különbség nélkül, az 5-ik évet betöltött, de 15-ik évét még el nem ért gyermekek, ha orvosi bizonyítvánnyal igazolják, hogy tengeri fürdőre szükségük van.

Fel nem vehetők a „László gyermek-otthon“ alapszabályainak 8. §-a értelmében a gyógyíthatatlan, időitikus, epileptikus, tuberculosus gyermekek, valamint vörheny, bárányhimlő vagy trachomában szenvedők, vagy oly családból származottak, melyekben az utolsó hat hét alatt a fentnevezett betegségek egyike előfordult.

A felvétel iránt beadott kérvények következők szerelendők fel az alapszabályok 11. §-a értelmében:

- a) születési és keresztelési bizonylat,
- b) illetőségi bizonylat,
- c) szegénységi bizonylat,
- d) orvosi bizonyítvány a megállapított betegségről,
- e) orvosi bizonyítvány arról, hogy a felveendő családjában az utolsó hat hét alatt ragályos betegség elő nem fordult,
- f) jótállás az oda- és visszautazás költségeinek fedezését illetőleg,
- g) jótállás, mely szerint a gyermek szülei kötelezik magukat az igazgató- orvos felszólítására a gyermeket bármikor elvinni.

Felhívom tehát mindazon a fentiek szerint igényjogosult szülőket, kik beteg gyermekeik részére Bács-Bodrogh vármegye ágy-alapítványi helyét elnyerni óhajtják, hogy a fentebbiek szerint szabályszerűen kiállított kérvényeiket hozzám **folyó évi július hó 31-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később beérkezőket és a kellően fel nem szerelteteket figyelembe venni nem fogom.

Az ágy-alapítvány mikénti betöltéséről a folyamodók a kérvények mellékleteinek visszajuttatásakor értesítenni fognak.

Zombor, 1900. évi június hó 15-én.

Karácson Gyula s. k.,

alispán.

3-2

4492. szám.

kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Bács községében leköszénés folytán megtrúlt községi irnoki állásra pályázatot nyitok.

Az állással egybekötött évi javadalmazása áll 800 koronából, mely a községi pénztárból előleges havi részletekben fizetetik ki.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt kérvényüket hozzám **1900. évi július hó 10-éig** nyújtsák be, mert azon túl érkezők figyelembe nem vétetnek.

Kelt Hódásghon, 1900. évi június hó 18-án.

Lichtneckert,

szolgabíró.

3-2

Első zombori gépműhely.

MOLITOR A.

Zomborban, Apatini-utca 6. sz. saját házában.

Alapított 1888. évben. Törvényesen bejegyzett cég.

12-8

Gépezetek, gépjavítások.

Öntöde.

Technikai szükségleti cikkek.

Vas-, acél- és ércsztergályozás.

Vas- és ércöntvények.

Mezőgazdasági gépek.

Gyűjtő gépkatapulták.

Gépolajak, sűrűsített gépsziradé.

Manometerek. Javitások.

Kautsuk és különféle sűrűsített anyagok.

Peronospora fecskendők.

Kazán felszerelések.

Bőrhajtó szijjak.

Varrógépek.

Varrógép javítások.

Varrógép alkatrészek.

Szeccsavagó kések.

Tizedes mérlegek.

Kazáncsővek. Dobsínek.

Rés csapok.

Csavarok és szerzőszámok.

Intányos és pontos kiszolgálás. Kezesség és minden verseny nélküli olcsó árak.